

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม*

A MODEL DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT ADVANCE TOWARDS LEARNER QUALITY OF SAI-NGAM PITTHAYAKOM SCHOOL

บรรจบ ภูโสตา

Banchob Phusoda

โรงเรียนไทรงามพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

Sai-Ngam Pittayakom School, The Secondary Educational Service Area Office 41, Thailand

E-mail: dr.banchob88@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม 2) เพื่อสร้างและใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม 3) เพื่อศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน โดยใช้ข้อมูลทางสถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษ้องค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนไทรงามพิทยาคม ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ปัจจัยการบริหาร 3) กระบวนการบริหาร 4) ผลลัพธ์และแนวทาง 2. ผลการตรวจสอบการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก 3. ผลการศึกษากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม พบว่า ผลการเปรียบเทียบร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนไทรงามพิทยาคม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.97 และผลการเปรียบเทียบร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึง

* Received March 19, 2022; Revised April 3, 2022; Accepted April 26, 2022

ประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนโพนทรายวิทยาคม ปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้น อยู่ในระดับ ดี-ดีเยี่ยม ร้อยละ 90 ขึ้นไป 4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การบริหารการจัดการเรียนรู้, คุณภาพผู้เรียน, โรงเรียนโพนทรายวิทยาคม

Abstract

The objectives of this research were: 1) To study the component and approach of a model of learning management towards learner quality at Sai-Ngam Pittayakhom School. 2) To create and implement a model of learning management towards learner quality of Sai-Ngam Pittayakhom School. 3) To study the results of using the model of learning management towards learner quality at Sai-Ngam Pittayakhom School. 4) To assess the satisfaction of the stakeholders in the model of learning management towards learner quality at Sai-Ngam School. This study is qualitative research, using the sample group including teachers, learners, and parents. The sample group consisted of 155 people using statistical data, percentage, mean ($\bar{x}$), and standard deviation (S.D.). This research showed that 1) The result of studying the component and approach of the model of learning management towards learner quality at Sai-Ngam Pittayakhom School consisted of 4 components, the first component, Model objectives, the second component, Administrative factors, the third component, Administrative process, and the fourth component, Results and approaches. 2) The results of the examination of the model, the experts believe that can be a feasible possibility and usefulness at a high level. 3) The model's assessment results found that the comparison of the percentage of learning achievement scores in all of the subject departments in the 2020 academic year increased 4.97%, and the comparison of the percentage of the desirable characteristics of learner assessment results found that the 2020 academic year increased at a good-excellent level, this reached higher than 90%. 4) The stakeholder's satisfaction assessment towards the adoption of the model to use at a high level.

Keywords: Model Development, Learning Management, Learner Quality, Sai-Ngam Pittayakhom School

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอน ทั้งด้านวิทยาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคมและวัฒนธรรม แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จะยิ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีผลกระทบที่รุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องพัฒนาให้ผู้เรียน มีความสามารถในการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ ซึ่งทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันโดยเริ่มจากหน่วยการจัดการศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ สถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์สำหรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553ก)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) นอกจากนี้มาตรา 24 ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และมาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่กับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (2552 - 2559) กำหนดเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา คือ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับทุกประเภทของการศึกษา นอกจากนั้นยังได้กำหนดไว้ในการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ได้เน้นเป้าหมาย 3 ด้านคือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา ตลอดจนคำนึงถึงความสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยได้กำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพเมื่อสิ้นสุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

คุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งบ่งบอกถึงความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับ ต้องตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษา หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สำหรับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (2552 - 2561) ได้ระบุวิสัยทัศน์ ให้คนไทยเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีนโยบายพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพสู่มาตรฐานสากล และมีความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ โดยใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ (อภิวัฒน์ แสนคุ้ม, 2561) ที่กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นับเป็นตัวชี้วัดทางการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาของเด็กไทย เพราะเป็นสิ่งที่รับประกันการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อม มีศักยภาพสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ความสำเร็จของการศึกษา จึงให้ความสำคัญกับการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนให้มีวิทยฐานะที่สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบกับคณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561) ได้กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมาย สำหรับดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ในเป้าหมายยุทธศาสตร์ข้อ 1 คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล ตัวบ่งชี้ และค่าเป้าหมายสำคัญ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในวิชาหลักจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐานต้องมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553ก) ซึ่งสอดคล้องการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่จะให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนถึง 75% ได้ใช้ผลย้อนหลังด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในช่วง 3 ปี โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ระบุว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร และมีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด มีผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสำคัญ ที่จะพัฒนาและผลักดันให้นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุเป้าหมาย โดยโรงเรียนต้องกำหนดเป้าหมายว่าแต่ละปีจะอย่างไร ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเพิ่มขึ้นและเป็นสัดส่วนเท่าใดตามสภาพความพร้อมของ

โรงเรียน ตลอดจนการประเมินผลในชั้นเรียนทั้งก่อนและหลังเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553ก)

โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ได้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มุ่งให้บริการ ด้านการศึกษาอย่างทั่วถึง ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกใน ความเป็นไทย ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้เรียนจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสามของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม ในปี พ.ศ. 2554 พบว่า มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียน มี คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ลำดับรองลงมาได้แก่ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น อยู่ในระดับคุณภาพดี แต่มาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2554 ด้านผลการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้ผู้เรียน สืบค้นความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้มากกว่าที่ครูผู้สอนจะอธิบายให้ ความรู้ และให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง เพื่อสร้าง กระบวนการคิดให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมทั้งครูผู้สอนควรจัดกิจกรรม การเรียนการสอนใน รูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด เพื่อสร้างองค์ความรู้ขึ้นใหม่ในตนเองได้ เน้น การพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์โจทย์คำถาม มีวิธีการอย่างหลากหลาย เพื่อหาคำตอบได้มั่นใจมากขึ้นต่อไป

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ (โรงเรียนไทรงามพิทยาคม, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับผล การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และผล การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปี การศึกษา 2561-2562 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 ทั้งระดับเขตพื้นที่และ ระดับประเทศ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ พบว่า ผู้เรียนมีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนั้น ทางโรงเรียนไทรงามพิทยาคม จึงต้องศึกษาค้นคว้าหาแนวทางและวิธีการแก้ปัญหาเรื่อง คุณภาพผู้เรียน ซึ่งปรากฏผลในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนต่อไป

จากความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร โรงเรียน ไทรงามพิทยาคม ได้ตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาดังกล่าวที่ต้องได้รับการแก้ไข และพัฒนาอย่างเร่งด่วน จึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าแนวคิดของนักวิชาการ โดยการแสวงหา

กฎเกณฑ์ในการบริหารที่เหมาะสมของรูปแบบและวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนโพนงามพิทยาคม ซึ่งรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนโพนงามพิทยาคม เป็นการบริหารที่ต้องอาศัยทักษะการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการบริหาร การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนโพนงามพิทยาคม
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคม
3. เพื่อศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนโพนงามพิทยาคม
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคม โดยดำเนินการเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา 2) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 3) แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน 4) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ 5) แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีระบบ 6) แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ส่วนที่ 2 การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนโพนงามพิทยาคม โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ส่วนที่ 3 การศึกษาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนโพนงามพิทยาคม โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนโพนงามพิทยาคม จำนวน 9 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียน ไทรงาม พัทธาคม ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม และทำการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม เป็นการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครู

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม เป็นการประเมินผลการใช้รูปแบบว่ามีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์มากน้อยเพียงใด ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ได้แก่ 1) ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3) ผลการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน 4) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของผู้เรียน 5) ผลที่ปรากฏต่อผู้เรียนเชิงประจักษ์ของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม โดยการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม โดยใช้แบบสอบถามความเป็นไปได้และความ เป็นประโยชน์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาร่องรอยประกอบและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหาร 2) คุณลักษณะของผู้บริหารและครูผู้สอน องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์กร ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 4 การกำกับติดตาม ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงพัฒนา และองค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) คุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3) ความพึงพอใจของครูผู้สอน และแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการบริหาร

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธาน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นรองประธาน 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นคณะกรรมการ 4) หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร 1) วางแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ และชุมชน เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 5) ประชาสัมพันธ์แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องและนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียน 6) ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและการบริหารจัดการเรียนรู้ สู่คุณภาพผู้เรียนในปีที่ผ่านมา แล้วนำผลการประเมินมาใช้เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป 7) รายงานผลการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

2. คุณลักษณะของผู้บริหารและครูผู้สอน

2.1 คุณลักษณะของผู้บริหาร 1) มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการบริหารจัดการ 2) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 3) มีภาวะผู้นำ 4) มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อระดมทรัพยากรและความรู้ ความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาจากชุมชนและผู้ปกครอง 5) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร และแนวทางการเรียนรู้ที่มีความเป็นเลิศแก่ผู้ปกครองและชุมชน

2.2 คุณลักษณะของครูผู้สอน 1) ให้ความร่วมมือกับองค์กรในการทำงาน 2) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลเป็นอย่างดี 3) มีความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี 4) มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อสารสนเทศและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน มีการดำเนินการ ดังนี้ 1) มีการเตรียมการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน 2) มีการนำเอาข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรค โอกาส 3) มีการกำหนดแผน ระบุภารกิจและผู้รับผิดชอบงาน 4) ดำเนินการตามแผนและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์กร มีการดำเนินการ ดังนี้ 1) แยกประเภทของงาน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของตน 2) มีการระบุอำนาจหน้าที่ตามขอบข่ายงานที่ได้รับมอบหมาย 3) พิจารณาจัดโครงสร้างให้เหมาะสม 4) ประสานงาน พิจารณาความสัมพันธ์ของงาน เพื่อการบูรณาการร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน มีการดำเนินการ ดังนี้ 1) มีการปฏิบัติตามแผนงาน ที่กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมาย 2) มีการมอบหมายแบ่งส่วนงานที่รับผิดชอบโดยตรงตามโครงสร้างการบริหารคุณภาพการปฏิบัติงานให้ครบตามวงจร PDCA

ขั้นตอนที่ 4 การกำกับติดตาม มีการดำเนินการ ดังนี้ 1) มีการกำกับติดตามตรวจสอบประเมินผล การดำเนินกิจกรรม 2) มีการติดตามผลการดำเนินการเป็นระยะ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน 3) มีการวัดคุณภาพการดำเนินงานเป็นระยะ โดยการรายงานความคืบหน้าของโครงการที่จะจัดขึ้น 4) กำหนดขอบเขตที่ต้องควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ 5) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงพัฒนา มีการดำเนินการ ดังนี้ 1) การปรับปรุงที่จะเกิดจากการนำรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงาน มาพิจารณาว่าเป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดหรือไม่ 2) มีการนำผลการดำเนินงานและการวางแผน มาวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน เพื่อพัฒนา ในครั้งต่อไป 3) รายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารทุกสิ้นปี เพื่อรับฟังความคิดเห็นในการแก้ไข หรือปรับปรุงพัฒนาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมครั้งต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ข้อที่ 2

ชื่อเสียงสุจริต ข้อที่ 3 มีวินัย ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ ข้อที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน ข้อที่ 7 รักความเป็นไทย ข้อที่ 8 มีจิตสาธารณะ

3. ความพึงพอใจของครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง ต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม

ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มีความเหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม พบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนไทรงามพิทยาคม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 4.97 2) ผลการเปรียบเทียบร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน ค่าร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกข้อ ในปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 เพิ่มขึ้นในระดับ ดี-ดีเยี่ยม ร้อยละ 90 ขึ้นไป

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไทรงามพิทยาคมไปใช้อยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม

องค์ประกอบที่ 1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ คือ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ 2) เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับธรรมนูญโรดแมป (2560) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพนธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพนธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 คือ รูปแบบ 4T Model ประกอบด้วย T1 (Target) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน T2 (Training) การพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน T3 (Teaching) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ T4 (Test) การตรวจสอบเพื่อปรับปรุง กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการ

ประเมินมีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ธนสมพร มโนรัตน์, 2560) และสอดคล้องกับเอกไชย หมอกชัย และคณะ เรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 บุรีรัมย์ พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 บุรีรัมย์ ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้าง 2) ด้านกลยุทธ์ 3) ด้านระบบ 4) ด้านแบบการบริหาร 5) ด้านบุคลากรมีองค์ประกอบย่อย 5 ด้าน 6) ด้านทักษะ และ 7) ด้านค่านิยม นอกจากการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแล้ว คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนต้องประเมินควบคู่กันไปกับการวัดและประเมินผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นตัวบ่งชี้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม (เอกไชย หมอกชัย และคณะ, 2559) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้มีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนั้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ดังที่ นุวัฒน์ อุทราสวัสดิ์ เรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนบัวใหญ่ พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนบัวใหญ่ มี 6 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย 1.1) หลักการรูปแบบการพัฒนา 1.2) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1.3) หลักการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1.4) หลักการบูรณาการเรียนการสอน 1.5) หลักการจัดกิจกรรมผู้เรียน (2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (3) ระบบและกลไกของรูปแบบ ประกอบด้วย 3.1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบัวใหญ่ 3.2) ฝ่ายบริหารวิชาการ 3.3) ฝ่ายบริหารกิจการผู้เรียน 3.4) ฝ่ายบริหารทั่วไป 3.5) ฝ่ายบริหารส่งเสริมและบริการ (4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ ประกอบด้วย 4.1) พัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ 4.2) การบูรณาการ ภาควิชา 4.3) การสร้างภูมิคุ้มกันด้วยสื่อเทคโนโลยี (5) การประเมินผลรูปแบบ (6) เงื่อนไขของรูปแบบ ประกอบด้วย 6.1) ฝ่ายบริหารสถานศึกษาจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ 6.2) จัดให้มีโครงการเกี่ยวกับการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6.3) ฝ่ายบริหารต้องมีระบบการประสานงานที่มีคุณภาพและมีความต่อเนื่องเป็นระบบ 6.4) มีการกำกับติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (นุวัฒน์ อุทราสวัสดิ์, 2561)

องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร และคุณลักษณะของผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งสอดคล้องกับ ฌรงค์ อภัย เรื่องรูปแบบการบริหารจัด

การศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพ สำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิตและสภาพแวดล้อม ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผล มีการประสานงานเป็นกลไกการขับเคลื่อน 3) ด้านผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ เงื่อนไขความสำเร็จ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัด มีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และ 2) มีองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอและผลการประเมินรูปแบบ มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (ณรงค์ อภัย, 2561) และสอดคล้องกับ ทนงศักดิ์ โพธิ์เกตุ เรื่องรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนบ้านดอนแยงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า รูปแบบฯ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบของโรงเรียนคุณภาพ 4) กระบวนการบริหาร 7 ขั้นตอน 5) ผลิต และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ รูปแบบฯ โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ พบว่า ผลการประเมินตนเองตามองค์ประกอบของโรงเรียนคุณภาพโดยรวมมีคุณภาพอยู่ใน ระดับดี ผู้เรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ย เพิ่มขึ้น 9.94 และความพึงพอใจโดยอยู่ในระดับมากที่สุด (ทนงศักดิ์ โพธิ์เกตุ, 2564)

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การดำเนินงาน การกำกับติดตาม และการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ ศิธาชัย ศรีอุดม และคณะ เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ 3) ผลิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นวาระรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล มีความเหมาะสม นักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา พนักงาน ครู มีความเห็นวาระรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลไปใช้มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก (ศิธาชัย ศรีอุดม และคณะ, 2558) และสอดคล้องกับ พันวนา อุดมสินคำ เรื่องรูปแบบกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ตัวแปรสังเกตได้ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียง

กัน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวแปรการวางแผน รองลงมาคือ การจัดองค์การ ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ตัวแปรการบริหารงานบุคคล รองลงมาคือ การควบคุมและการอำนวยความสะดวก ส่วนตัวแปรคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ย ระดับมาก เช่นกัน ตัวแปรสังเกตได้ของรูปแบบกระบวนการบริหาร ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีความสัมพันธ์กันเป็นไปในทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.712 - 0.925 (พินวนา พัฒนาอุดมสินคำ, 2557)

องค์ประกอบที่ 4 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และความพึงพอใจต่อการ ใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ของครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับ รุจิ ภู่อาระ กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนของผู้เรียน เช่น การส่งเสริมให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเสมอภาค ความสามารถ ในการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ การเรียนรู้ของเด็กพิเศษ การจัดชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน (รุจิ ภู่อาระ , 2557) และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวถึง วิสัยทัศน์สำหรับการปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดเป้าหมายภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยเน้นหลัก 3 ประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เหมาะสมและเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ณรงค์ อภัย ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการ ตามพระราชดำริสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพ สำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ พบว่า ผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปในการนำไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด (ณรงค์ อภัย, 2561) และสอดคล้องกับ พัฒนา อุดมสินคำ เรื่องรูปแบบกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม มีความถูกต้องเหมาะสม มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ (พินวนา พัฒนาอุดมสินคำ และ สุวรรณ นาคพนม, 2557)

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา รวมทั้งความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ทนงศักดิ์ โพธิ์เกตุ เรื่องรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนบ้านดอนแยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าปีการศึกษา 2561 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 9.94 และความพึงพอใจโดยอยู่ในระดับมากที่สุด (ทนงศักดิ์ โพธิ์เกตุ, 2564) และสอดคล้องกับ ศิธาชัย ศรีอุดมและคณะ เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล พบว่า การนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลไปใช้ ีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก (ศิธาชัย ศรีอุดมและคณะ, 2558)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยครั้งนี้ ได้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ควรมีการอบรมหรือประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการนำรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนไปใช้ในสถานศึกษา กำหนดนโยบายการจัดที่ชัดเจนในการจัดการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารวิชาการ กำหนดขอบข่าย หน้าที่ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน จัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ณรงค์ อภัย. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา

- เพื่อส่งเสริมอาชีพ สำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 12(1), 32-45.
- ทองศักดิ์ โพธิ์เกตุ. (2564). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนบ้าน
ดอนแยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วารสาร
สังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(1), 34-51.
- ชนสมพร มโนรัตน์. (2560). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระดับชาติของโรงเรียนบ้านห่องวารี (นิพนธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. ศรีสะเกษ: โรงเรียนบ้านห่องวารี
(นิพนธ์ธรรมาภรณ์อุปถัมภ์).
- นุวัฒน์ อุทาสสวัสดิ์. (2561). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน
บัวใหญ่. วารสารเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 1(1), 24-37.
- พันวนา พัฒนาอุดมสินคำ. (2557). รูปแบบกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พันวนา พัฒนาอุดมสินคำ และสุวรรณ นาคพนม. (2557). รูปแบบกระบวนการบริหารที่ส่งผล
ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารมหาวิทยาลัย
นครพนม , 4(3), 43-50.
- รุจิ ภู่อาระ . (2557). การบริหารวิชาการและการประกันคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพ
การพิมพ์และสื่อดิจิทัล.
- โรงเรียนไทรงามพิทยาคม. (2562). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนไทรงามพิทยาคม
พ.ศ.2562 – 2565. กำแพงเพชร: โรงเรียนไทรงามพิทยาคม.
- ศิธาชัย ศรีอุดม และคณะ. (2558). รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัด
เทศบาล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(4), 74-81.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553ก). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.
2560) ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553ข). ข้อเสนอระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองการ
เปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต. กรุงเทพมหานคร: อีเลฟเล่น สตาร์ อินเตอร์เทรต.
- อภิวัดน์ แสนคุ้ม. (2561). การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยนวัตกรรม “School
Test”. วารสารวิชาการ, 21(2), 19-29.

เอกไชย หมอกชัย และคณะ. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 บุรีรัมย์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(ฉบับพิเศษ), 1077-1091.